

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4871/23
8.2.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Филиповић председника већа, Олге Арсовић и Миленије Петричевић, чланова већа у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Станишић адвокат из Београда, Трг Николе Пашића број 2, против туженог ББ из ..., са боравиштем у ..., чији је пуномоћник Југослав Љубисављевић, адвокат из Београда, Милоша Поцерца бр. 19, ради утврђења, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 4243/19 од 24.11.2022. године, као и о жалбама тужиоца изјављеним против допунског решења Вишег суда у Београду П 4243/19 од 08.03.2023. године и против решења истог суда П 4243/19 од 16.06.2023.године, након расправе одржане пред другостепеним судом дана 08.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Вишег суда у Београду 4243/19 од 24.11.2022. године и допунско решење Вишег суда у Београду П 4243/19 од 08.03.2023.године и пресуђује:

1. **ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца АА према туженом ББ па се утврђује да је ништаво проглашено завештање сачињено 18.05.2002. године у делу 1/4 идеалног дела непокретне имовине којом је завешталац пок.ВВ бивши из ..., располагао, а на којој имовини није био власник.

2. **ОДБИЈА СЕ** као неоснован тужбени захтев тужиоца АА којим је тражио да се утврди према туженом ББ да је ништаво завештање у делу 1/4 покретне имовине којом је завешталац пок.ВВ бивши из..., располагао, а на којој имовини није био власник.

3. **ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА** тужбени захтев тужиоца АА према туженом ББ па се утврђује да је пок. ГГ по основу брачне тековине стекла имовину која чини њену заоставштину у висини 1/2 идеалног дела и то: на стану број 41 у ... улици број... у ... на кат.парц., уписаном у ЗКУЛ ... КО ..., на викендици у ... на кат.парц ... КО ... од 400м2, на гаражном месту у ... улици број ... у ... стеченом по основу Уговора о купопродаји закљученим са Војнограђевинском дирекцијом под Ов. бр. П/3-1575/98 од 02.07.1998.

године и право коришћења гробнице на Новом гробљу у Београду по решењу ЈКП "Погребне услуге" од 15.11.1990. године.

4. **ОДБИЈА СЕ** као неоснован тужбени захтев тужиоца АА према туженом ББ којим је тражио да се утврди да заоставштину иза пок. ГГ чини 1/2 идеалног дела: на путничком аутомобилу марке Мазда 1200 регистарског броја ... и на новчаним средствима у износу од 6.027 УСД из сефа "Комерцијалне банке" а.д. Београд.

5. **УСВАЈА СЕ** тужбени захтев тужиоца АА према туженом ББ па се утврђује да је тужилац власник са 1/4 идеалног дела по основу закона на стану број 41 у ... улици број ...у ..., власник са 1/4 идеалног делова по основу закона на викедници у ... на кат.парц ... КО... од 400м², власник са 1/4 идеалног дела по основу закона на гаражном месту у ... број ... у ... и носилац права коришћења са 1/4 идеалног дела по основу закона на гробници на Новом гробљу у Београду по решењу ЈКП "Погребне услуге" од 15.11.1990. године.

6. **ОДБИЈА СЕ** као неоснован тужбени захтев тужица АА према туженом ББ којим је тражио да суд утврди да је власник са уделом од 1/4 идеалног дела по основу закона на путничком аутомобилу марке Мазда 1200 регистарског броја ... и са 1/4 идеалног дела по основу закона на новчаним средствима у износу од 6.027 УСД из сефа "Комерцијалне банке" а.д. Београд.

7. **ОДБАЦУЈЕ СЕ** тужба тужиоца АА из ... у делу којим је тужилац тражио да суд утврди да је тужилац власник на стану број 41 у ... улици број ... у ...са 3/8 идеалног дела по основу завештања и власник са 4/8 идеалног дела по основу завештања на новчаним средствима у износу од 6.027,00 УСА из сефа "Комерцијалне банке" а.д. Београд и носилац права коришћења по основу завештања са 3/8 идеалних делова по основу завештања на гробници на Новом гробљу у Београду по решењу ЈКП "Погребне услуге" од 15.11.1990. године преко досуђеног овим ставом тачкама три и пет изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован приговор пресуђене ствари за део захтева којим је суд одлучио у ставу првом под тачкама један, два, три, четири, пет и шест изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Вишег суда у Београду П 4243/19 од 16.6.2023.године.

СВАКА СТРАНКА сноси своје трошкове првостепеног у другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тужилац тражио да суд утврди да је ништаво завештање у делу са 1/4 имовине са којом је завешталац пок.ВВ бивши из ..., располагао а на којој имовини није био власник, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца

АА из ..., којим је тужилац тражио да суд утврди да заоставштину иза пок. ГГ чини 1/2 делова: на стану број 41 у ... улици број... у..., на кат.парц..., уписаног у ЗКУЛ ...КО ..., на викендици у ... КО ..., на кат.парц ... од 400м2 и викенд монтажној кући, на гаражном месту у ... улици број ... у ..., стеченом по основу уговора о купопродаји закљученим са Војнограђевинском дирекцијом под Ов бројем П/3-1575/98 од 02.07.1998. године, на путничком аутомобилу марке Мазда 1200 регистарског броја ..., права коришћења на гробници на Новом гробљу у Београду по решењу ЈКП "Погребне услуге" од 15.11.1990. године, и на новчаним средствима у износу од 6.027,00 УСА из сефа "Комерцијалне банке" а.д. Београд, као неоснован. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тужилац тражио да суд утврди да је тужилац власник на стану број 41 у ... улици број... у ... са 1/8 идеалних делова по основу закона, власник на викендици у ... са 1/4 идеалних делова по основу закона, власник на гаражном месту у ... број ... у ... са 1/4 идеалних делова по основу закона, власник на путничком возилу марке Мазда 1200 регистарског броја ..., са 1/4 идеалних делова по основу закона, носилац права коришћења на гробници на Новом гробљу у Београду по основу завештања и по основу закона са 5/8 идеалних делова и на новчаним средствима у износу од 6.027,00 УСА из сефа "Комерцијалне банке" а.д. Београд са 1/8 идеалних делова по основу закона, као неоснован. Ставом четвртим изреке одбачена је тужба тужиоца АА из ... у делу којим је тужилац тражио да суд утврди да је тужилац власник на стану број 41 у ... улици број ... у ... са 4/8 идеалних делова по основу завештања и власник на новчаним средствима у износу од 6.027,00 УСА из сефа "Комерцијалне банке" а.д. Београд, са 4/8 идеалних делова, по основу завештања. Ставом петим изреке одбијен је приговор пресуђене ствари за део захтева о којем је суд одлучио ставом првим, другим и трећим пресуде. Ставом шестим изреке обавезан је тужилац АА из ..., да туженом ББ из ... на име трошкова парничног поступка исплати износ од 376.500,00 динара у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Допунским решењем Вишег суда у Београду П 4243/19 од 08.03.2023. године, обавезан је тужилац АА да туженом ББ из ... надокнади трошкове парничног поступка на име судске таксе на одговора на тужбу у износу од 48.750,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

Решењем Вишег суда у Београду П 4243/19 од 16.06.2023. године одбијен је предлог тужиоца АА из ... за ослобађање од плаћања судских такси.

Против наведене пресуде благовремено су жалбе изјавиле парничне странке и то тужилац побијајући је у целости, како то произилази из жалбених навода, а тужени против става шестог изреке (одлуке о трошковима) из свих законских разлога предвиђених одредбом члана 373 став 1 ЗПП због којих се пресуда може побијати. Тужилац је благовремено изјавио жалбе и против допунског решења од 08.03.2023. године и решења од 16.06.2023. године, без навођења посебних законских разлога.

Тужени је поднео одговор на жалбе тужиоца од 19.07.2023. године и 31.01.2023. године.

Трошкове другостепеног поступка су тужилац и тужени образложено тражили.

Испитујући побијану пресуду у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је на нејавној седници већа одржаној дана 14.12.2023. године оценио основаним жалбене разлоге тужиоца да првостепени суд није извео правилне закључке о одлучним чињеницама, те да је сагласно одредби члана 383 став 4 Закона о парничном поступку потребно ради правилног утврђења чињеничног стања заказати расправу пред другостепеним судом, јер је првостепена пресуда већ једанпут укинута, у оквиру које расправе је овај суд поновио доказни поступак и поново извео доказе.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је син сада пок. ВВ који је преминуо 16.12.2002. године и ГГ која је преминула дана 21.04.1993. године. Пок ВВ и пок ГГ били су у браку од 1947.године до ГГ смрти. Тужени је син тужиоца и унук пок ВВ. ВВ је дана 18.05.2002. године сачинио завештање пред сведоцима којим је своју имовину оставио сину, тужиоцу у овом спору АА и унуку, туженом у овом спору ББ на следећи начин: двоипособан стан површине 65 м², који се налази у ... у улици ... на ... спрату, број стана 41 са свим покретним стварима у њему, оставио је у наслеђе са по 1/2 дела сину и унуку; викендицу површине 30 м², која се налази у ..., на локацији ... са покретним стварима у њој оставио је у искључиво наслеђе унуку; гаражно место које се налази у ...оставио је у искључиво наслеђе свом унуку, као и аутомобил марке "Mazda" 1200, регистарских ознака ...; гробницу која се налази на Новом гробљу у Београду, оставио је са по 1/2 идеална дела свом сину и унуку, као и сва новчана средства која се код завештаоца затекну. Мајка тужиоца је преминула без завештања и иза њене смрти није вођен оставински поступак. Дана 31.10.1983. године донето је решење којим јој се признаје право на старосну пензију у месечном износу од 15.497,24 динара од 01.10.1983. године. Након смрти ВВ је вођен оставински поступак пред Првим општинским судом у Београду који је окончан доношењем решења о наслеђивању О.бр. 3033/2002 дана 17.05.2004. године. Наведеним решењем утврђено је да његову заоставштину сачињава право својине на двоипособном стану површине 70,85 м², који се налази на ... спрату куће, кућни број ... у ... улици у ..., право ванкњижног власништва на гаражном месту површине 9,86 м², које се налази у ..., у улици ..., право коришћења на к.п.бр. ...-пашњак површине 4 ара, уписана у ЗКУЛ бр. ... СО ..., право коришћења гробнице број ... која се налази на парцели број ..., ред четврти, на београдском Новом гробљу, право својине на путничком аутомобилу марке "Mazda" тип 1200, број шасије ..., број мотора ..., година производње 1969., регистарских ознака ..., покретне ствари које се налазе у сефу број ... код "Комерцијалне банке" а.д. Београд, Трг Николе Пашића број 7 и новчанице америчких долара у различитим апоенима, у укупном износу од 6.981,00 УСД, као и право својине на пиштољу марке "Збројевка" М-27, калибар 7,65 мм, фабрички број ..., регистарски број ... Овим решењем су за његове наследнике оглашени његов син, тужилац у овом спору АА и његов унук, тужени у овом спору ББ и то: ББ у целини на праву ванкњижног власништва на гаражном месту, праву коришћења к.п.бр. ...-пашњак

површине 4 ара у ..., праву својине на путничком аутомобилу марке “Mazda” рег. Ознака ..., као и у делу од 1/2 на стану у ... улици бр. ... у ..., праву својине на путничком возилу марке “Mazda” рег. Ознака ..., као и на покретним стварима које се налазе у сефу број ... код “Комерцијалне банке” а.д. Београд, тужилац АА оглашен је за наследника у целини на праву својине на пиштољу марке “Збројевка”, као и у делу од 1/2 идеалног дела на следећој имовини: стану површине 70,85м² у ... улици у ..., праву коришћења к.п.бр. ... у ... и праву својине на путничком возилу марке “Mazda” рег. Ознака ..., као и на покретним стварима које се налазе у сефу број ... код “Комерцијалне банке” а.д. Београд. Међутим, наведено решење о наслеђивању иза пок. ВВ садржи техничку грешку у погрешно означеној имовини и висини удела који припадају у наслеђе ББ и АА јер у изреци уместо да стоји да је ББ наследник са 1/2 дела на имовини описаној у тачки један, тачки четири и тачки шест у ставу првом изреке овог решења погрешно стоји да је ББ наследник са 1/2 удела на имовини ближе описаној у тачки један, тачки три, тачки пет и шест у ставу првом изреке решења. Исто тако, уместо да у другој тачки става другог стоји да је АА тестаментални наследник у делу од 1/2 на имовини ближе означеној у тачки један, тачки четири и тачки шест, погрешно стоји да је АА наследник са 1/2 идеалних делова на имовини ближе описаној у тачки један, тачки три, тачки пет и тачки шест у ставу првом изреке овог решења. Очигледно је да је у питању техничка грешка јер уопште није одлучено о имовини садржаној у тачки четири, став први решења, односно о праву коришћења на гробници, а на грешку указује и то што је решење противречно само себи јер није могуће да један наследник да буде најпре искључиви наследник имовине означене у тачкама два, три и пет, а потом на истој имовини да буде наследник са 1/2 идеалног дела. На рочишту одржаном дана 17.05.2004. године адвокат Светозар Вујачић је на основу обичног пуномоћја дао наследничку изјаву у име АА којом признаје пуноважност тестаментa пок. ВВ и прихвата се наслеђа које му припада. Током поступка није било спорно да је сада пок. ВВ у току трајања брака са супругом ГГ стекао непокретности наведене у тужби. Утврђено је да су покретне ствари припадале искључиво завештаоцу пок ВВ.

Примењујући материјално право на утврђено чињенично стање релевантно за одлучивање у овој правној стварим Апелациони суд је нашао да је тужбени захтев делимично основан.

Одредбом чл. 26 Закона о ванпарничном поступку прописано је да правноснажност решења донесеног у ванпарничном поступку не спречава учеснике да свој захтев о коме је решењем одлучено, остварују у парници или у поступку пред управним органом, када им је то право признато овим или другим законом. Одредбом члана 131 истог закона је прописано да када је расправљање заоставштине завршено правноснажним решењем о наслеђивању, а постоје услови за понављање поступка по правилима парничног поступка, неће се обновити поступак за расправљање заоставштине, већ странке своја права могу остварити у парничном поступку.

Одредбом члана 118 ст 1 и 2 Закона о ванпарничном поступку прописано је да ако се наследник примио наслеђа или се одрекао наслеђа, мора изјаву о томе потписати он сам или његов заступник. Потпис на изјави о примању наслеђа или о одрицању од наслеђа, коју је писмено поднео суду, као и потпис на пуномоћју, морају бити оверени.

Одредбом члана 171 став 1 Породичног закона прописано је да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину.

Члан 174 став 1 истог закона прописује да заједничком имовином супружници управљају и располажу заједнички и споразумно

Одредбом члана 176 став 2 истог закона предвиђа да је упис извршен на име оба супружника и када је извршен на име само једног од њих, осим ако након уписа није закључен писмени споразум супружника о деоби заједничке имовине односно брачни уговор, или је о правима супружника на непокретности одлучивао суд.

Члан 180 став 2 Породичног закона прописује да се претпоставља се да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки.

Члан 155 Закона о наслеђивању прописује да је завештање ништаво ако је његова садржина противна принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима.

Члан 221 став 1 Закона о наслеђивању прописује да право наследника да захтева заоставштину не застарева, док је ставом 2 прописано да се тиме не дира у правила о одржају, стицању од невласника и застарелости потраживања.

Током поступка је неспорно утврђено да је покојни ВВ сву непокретну имовину стекао у току трајања брака са својом супругом пок ГГ. Подвођењем овако утврђених чињеница под одредбе чл 171 став 1 и 180 став 2 Породичног закона може се закључити да непокретна имовина представља заједничку имовину сад пок ВВ и ГГ са једнаким уделом заједничара. Имајући у виду да се тужилац позвао на обориву законску претпоставку о једнаким уделима супружника, на туженом је био терет доказивања да је удео пок. ВВ већи од удела пок. ГГ. Међутим, тужени је и сам на рочишту одржаном 28.2.2016.године када је саслушан као парнична странка потврдио да није спорно да је имовина којом је његов деда располагао заједничка имовина пок. ВВ и његове супруге ГГ, а што произилази из целокупног чињеничног стања. Суд није прихватио просту тврдњу туженог да се пок. ГГ раније сагласила са завештајним располагањем свог супруга будући да је ГГ преминула 1993.године, а завештање пок. ВВ је сачињено много касније, 2002. године, а са друге стране оваква тврдња није поткрепљена никаквим другим доказима.

Имајући у виду напред наведено, произилази да у тренутку смрти пок. ГГ њену заоставштину чини имовина стечена у браку с супругом ВВ као брачна тековина и то 1/2 идеалног дела непокретне заоставштине. Обзиром да је пок. ВВ већ био власник 1/2 идеалног дела непокретне имовине, а који је преминуо након своје супруге ГГ, на њега је након смрти супруге прешла још и једна половина њене половине, односно у моменту смрти његове супруге на њега је прешао удео од 1/4 идеалног дела на њеној заоставштини, чиме је постао власник укупно 3/4 идеалног дела (1/2 његове имовине плус 1/4 коју је наследио од супруге). Дакле, у тренутку сачињавања завештања 18.5.2002.године пок. ВВ није био власник целокупне непокретне имовине већ

сувласник са уделом $\frac{3}{4}$ идеалног дела. У том смислу завештање пок ВВ је ништаво у делу којим је завешталац располагао преко свог удела од $\frac{3}{4}$ идеалног дела, односно за удео од $\frac{1}{4}$ идеалног дела на следећој непокретној имовини: двоипособном стан број 41м на ...спрату, који се налази у ... у улици ..., гаражним местом које се налази у ..., на викендици у ... КО ... са правом коришћења кат.парц ... од 400м² и правом коришћења гробнице број ... на парц... која се налази на Новом гробљу у Београду.

Имајући у виду да је предметним станом, гробницом и новчаним средствима завешталац располагао у корист АА и ББ са уделом од по $\frac{1}{2}$ идеалног дела, а могао је расплати само уделом $\frac{3}{4}$, значи да је син АА наследник иза оца по завештајном основу наслеђивања са уделом $\frac{3}{8}$ и иза мајке по законском основу наслеђивања са $\frac{1}{4}$ (укупно $\frac{2}{8}$) идеалног дела, односно укупан удео тужиоца на напред наведеној заоставштини је $\frac{5}{8}$ идеалног дела. Имовину у ..., гаражно место и путничко возило пок. ВВ је у целости завештао унуку ББ овде туженом, што значи да је тужени власник на овој заоставштини у висини $\frac{3}{4}$ идеалног дела, док је тужилац власник са уделом $\frac{1}{4}$ идеалног дела.

Осим располагања наведеним непокретностима, суд је утврђивао да ли је завешталац пок ВВ у моменту сачињавања завештања 18.05.2002. године био искључиви власник и покретних ствари које су предмет завештања, односно да ли је пок. ВВ могао завештањем да располаже аутомобилом марке "Mazda" тип 1200 ..., као и свим новчаним средствима која су се у тренутку смрти наша код њега. Другим речима суд је утврђивао да ли су наведене покретне ствари представљале заједничку имовину стечену у браку пок. ВВ и његове претходно преминуле супруге ГГ.

Своје тврдње да су и напред покретне ствари потпадале под режим заједничке имовине, тужилац је доказивао рачуном од 18.6.1969. године којим је ВВ купио наведено возило од предузећа "... " и уговором о закупу сефа за новчана средства.

Одредбом члана 231 став 1 и 2 ЗПП се прописује да ако суд на основу изведених доказа (члан 8) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу о постојању чињенице примениће правило о терету доказивања (став 1). Странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остварење права ако законом није другачије прописано (став 2).

Суд је становишта да током овог поступка тужилац није доказао чињеницу да новац који се налазио у сефу Комерцијалне банке број ... улази у режим заједничке имовине пок. ВВ и његове пок. супруге ГГ. Наиме, читањем уговора о закупу сефа од 15.04.2002. године суд је утврдио да је сада пок. ВВ закључио са Комерцијалном банком из Београда уговор о закупу сефа број... Овим уговором је корисник сефа ВВ примио на располагање и употребу сеф број ...величине 60x300x400 за период од 15.04.2002. године до 14.07.2002. године. Дакле ВВ је примио сеф на коришћење нешто више од месец дана пре сачињавања завештања којим је располагао и новчаним средствима. У оставинском поступку који је вођен иза смрти пок. ВВ отворен је овај сеф и утврђено да се у њему налазе новчанице укупне вредности од 6.981 америчких долара. Из наведеног је сасвим јасно да сав новац који се налазио у сефу у укупном износу од 6.981 искључиво припада сада пок. ВВ.

Као доказ да је предметно возило заједничка својина пок. ВВ и ГГ тужилац је након доношења прве првостепене одлуке уз жалбу на ту одлуку доставио рачун из 1969. године о купљеном возилу од предузећа "...". У складу са одредбом члана 314 ЗПП а у вези са чланом 308 ЗПП тужилац је овај доказ могао да поднесе само ако би учинио вероватним да без своје кривице није могао да га предложи на припремном рочишту. Наиме, одредба члана 308 став 1 Закона о парничном поступку прописује да је странка дужна да најкасније на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу, ако припремно рочиште није обавезно изнесе све чињенице потребне за образложење својих предлога, да предложи доказе којима се потврђују изнете чињенице, да се изјасни о наводима и понуђеним доказима противне стране као и да предложи временски оквир за спровођења поступка, док одредба члана 314 став 1 истог закона прописује да странке могу поднесцима или на каснијим рочиштима све до закључења главне расправе да износе нове доказне чињенице и да предлажу нове доказе само ако учине вероватним да без своје кривице нису могли да их изнесу, односно предложе на припремном рочишту, односно на првом рочишту за главну расправу ако припремно рочиште није одржано. Суд не узима у обзир чињенице и доказе који су изнети односно предложени супротно ставу један овог члана (став 2). С обзиром на наведено тужилац није учинио вероватним да овај доказ (рачун о куповини аутомобила) није могао раније да достави, стога приликом разматрања, суд није узео у обзир овај доказ имајући у виду да је тужилац преклудиран у погледу рока за достављање доказа, а супротно доказним предлозима није доказао.

Имајући у виду наведено, суд је захтев тужиоца за утврђење ништавости завештања са уделом од 1/4 идеалног дела имовине са којом је завешталац располагао, усвојио само делимично и то у погледу располагања непокретним стварима, а како је током поступка утврђено да је завешталац пок. ВВ у тренутку сачињавања завештања био искључиви власник покретних ствари завештања аутомобила и новчаних средстава, прозилази да је завештање пуноважно у погледу располагања покретним стварима. Из тог разлога суд је одбио захтев тужиоца у делу којим је тражио да се утврди ништавост завештања у погледу завештања покретним стварима и донео одлуку као у ставу првом тачкама један и два изреке пресуде.

Полазећи од тога да су све непокретности из завештања стечена у току трајања брака пок. ВВ и пок. ГГ и да представљају њихову заједничку имовину са једнаким деловима суд је делимично усвојио захтев тужиоца за утврђење имовине стечене у браку па следствено заоставштине иза пок. ГГ и донео одлуку као у ставу првом тачка три изреке пресуде. Будући да су покретне ствари којима је завешталац располагао представљале његову искључиву имовину суд је делимично одбио захтев тужиоца за утврђење заоставштине пок. ГГ у делу који се односио на покретне ствари, као и да се утврди да је тужилац по законском основу наслеђивања из пок. ГГ сувласник на покретним стварима и донео одлуку као у ставу првом под тачкама четири и шест изреке ове пресуде.

Одлучујући о захтеву тужиоца за утврђење права сусвојине на имовини по законском основу наслеђивања суд је пошао од утврђене чињенице да су пок. ВВ и пок. ГГ имали једнаке уделе од по 1/2 на непокретној имовини која је била предмет

завештања. С обзиром на то да је ВВ био власник половине свих набројаних непокретности произилази да је на њега након смрти супруге прешла још једна половина њене половине, дакле у моменту смрти супруге ГГ на ВВ је прешао удео од 1/4 идеалног дела, укупне непокретне имовине, а на њиховог заједничког сина АА овде тужиоца прешао је сувласнички удео од преостале 1/4 непокретне имовине, следствено томе пок. ВВ је био власник непокретне имовине са уделом од 3/4 а овде тужилац АА са уделом од 1/4 идеалног дела. Када се овако утврђени удели доведу у везу са завештајним располагањем пок. ВВ суд је утврдио следеће: када су у питању стан број 41 на ... спрату у ... улици број... и гробница на Београдском Новом гробљу, ВВ је овим непокретностима пуноважно могао да располаже само уделом од 3/4 које је поседовао у тренутку сачињавања завештања. Имајући у виду да су његови завештајни наследници АА овде тужилац и ББ овде тужени наследили по 1/2 од 3/4 идеалних делова стана и гробнице које је поседовао, произилази да сваком завештајном наследнику припада по 3/8 идеалних делова стана и гробнице (половина од 3/4 представља удео од 3/8) када се удео од 3/8 стана и гробнице које је АА добио завештањем придода уделу од 1/4 које је већ поседовао, следи закључак да је АА сувласник са 5/8 идеалних делова спорног стана и гробнице и то како по основу завештања тако и по основу закона.

Приликом одлучивања о преносу права коришћења гробнице суд је посебно имао у виду одредбу члана 22 став 3 Одлуке о уређивању и одржавању гробља и сахрањивању ("Службени лист Града Београда" број 27/02, 30/03, 115/05,18/2011, 17/2012,44/2014, 11/2015 и 61/2015), која прописује да се гробно место које је дато на коришћење не може стављати у правни промет. Међутим, сходно члану 25 став 1 исте одлуке, у случају смрти корисника гробног места право коришћења припада физичком лицу које је оглашено за његовог наследника. Дакле из наведеног произилази да се гробним местом не може располагати правним послом међу живима али да се право коришћења може наслеђивати. Будући да се завештањем пок. ВВ имовина оставља његовим наследницима, прозилази закључак да се гробно местно може наслеђивати али се њиме не може располагати другим правним пословима.

Када су у питању викендица у ... и гаражно место у ... ВВ је овим непокретностима пуноважно могао да располаже са уделом од 3/4 коју је поседовао. Преосталу 1/4 поседовао је тужилац АА а стекао је по основу наслеђа од своје мајке пок. ГГ. Имајући у виду да је пок. ВВ својим завештањем у потпуности располагао овим непокретностима (викендицом и гаражним местом) у корист свог унука, ББ, прозилази да је ББ постао власник са 3/4 идеалних делова на викендици у ... и гаражном месту ..., док је АА остао власник са 1/4 идеалних делова на овим непокретностима.

Имајући у виду наведено суд је утврдио да је тужилац по законском основу наслеђивања из пок мајке ГГ сувласник са уделом 1/4 идеалног дела на предметном стану, гаражном месту и на имовини у ..., као и носилац права коришћења гробног места са истим уделом и донео одлуку као у ставу првом тачка пет изреке.

Међутим, тужилац је тужбом тражио утврђење сусвојине по основу завештања иза пок. ВВ и то на имовини и уделима на којој је већ оглашен за наследника по правоснажном решењу Првог општинског суда у Београду О број 3033/2002 од 17.05.2004. године за који део имовине тужилац не оспорава завештање ни састав

заоставштине и то на стану број 41 у ... улици у ... са уделом од 3/8 идеалних делова, на новчаним средствима у износу од 6.028,00 из Комерцијалне банке а.д. Београд са 4/8 делова, и на праву коришћења гробнице у уделу 4/8 дела због чега је суд оценио да је основан приговор пресуђене ствари, те је применом одредбе члана 294 став 1 тачка 4 Закона о парничном поступку одлучио као у ставу првом тачка седам изреке пресуде.

Суд је ценио да је неоснован приговор пресуђене ствари у делу који се односи на захтеве из става првог тачке један, два, три, четири, пет и шест изреке пресуде, с обзиром да је тужилац овлашћен да покрене парнични поступак и када је расправљање заоставштине завршено правноснажним решењем о наслеђивању сходно одредби члана 131 Закона о ванпарничном поступку и донео одлуку као у ставу другом изреке.

Правилна је одлука првостепеног суда донета решењем П 4243/19 од 16.06.2023. године којим је одбијен предлог тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси, имајући у виду да је донета у свему у складу са одредбом чл. 10 став 1 Закона о судским таксама а у вези са чл. 168 став 1 и 169 став 1 Закона о парничном поступку, правилно закључујући да нису испуњени законски услови за удовољавању овом захтеву. Неоснован је навод жалбе да је тужилац поднеском од 01.02.2023. године тражио одлагање плаћање таксе до окончања постука, јер из списка предмета произилази да је истим поднеском тужилац тражио ослобађање од плаћања судских такси. Имајући у виду наведено суд је донео одлуку као у ставу трећем изреке.

Суд је приликом доношење одлуке ценио све изведене доказе и наводе парничних странака али их није посебно образлагао налазећи да нису од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари.

Имајући у виду делимично подједнак успех парничних странака у спору, применом одредбе члана 153 став 2 ЗПП одлучено је као ставом четвртим изреке ове другостепене пресуде.

Са свега наведеног, применом члана 387 став 1 тачка 6, члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Председник већа-судија
Весна Филиповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

